

AZ ÓBUDAI NÉPZENEI ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet szerinti módosított változat:

2013. március

Az intézmény adatai

Az intézmény hivatalos neve:

Óbudai Népzenei Alapfokú Művészeti Iskola

Az intézmény rövidített neve:

Óbudai Népzenei Iskola (233/ÖK/1990./XII. 20. Határozat alapján)

Az intézmény vezetője: Kiss Tamás

Az intézmény székhelye, címe:

1034 Budapest, Nagyszombat u. 27.

Telephelyei (az Alapító Okirat szerint):

III. ker. Árpád Gimnázium

III. ker. Kerék u.-i Általános Iskola

III. ker. Krúdy Gyula Ált. Iskola

III. ker. Első Óbudai Ált. Iskola

III. ker. Dr. Szent-Györgyi Albert Általános Iskola

III. ker. Dr. Béres József Ált. Iskola

Az intézmény fenntartója:

Klebelsberg Intézményfenntartó Központ

1055 Bp. Szalay utca 10-14.

OM azonosító: 039890

Az intézmény beiskolázási körzete:

A III. kerület és a főváros kerületei, valamint az agglomerációs települések

Az intézmény alaptevékenysége:

801120 Alapfokú művészeti oktatás, művészeti nevelés

Az intézmény jogállása:

Önálló jogi személy

Részben önálló gazdálkodású költségvetési intézmény

Az Alapító Okirat kelte: 2012. október 25.

Az Alapító Okirat módosítását egyidejűleg az egységes szerkezetbe foglalt új Alapító Okiratot Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata 2012. október 25-ei Képviselő-testületi ülésén a 676/ÖK/2012. (X. 25.), valamint a 678/ÖK/2012. (X. 25.) számú határozataival hagyta jóvá.

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	5. oldal
1.1. <i>Az Óbudai Népzenei Iskola létrejöttének, működésének rövid története</i>	5. oldal
1.2. <i>Az iskola szerepe Óbuda életében és fővárosi, illetve országos kapcsolatai</i>	7. oldal
1.3. <i>Külföldi kapcsolatok</i>	8. oldal
1.4. <i>Az iskola eredményei</i>	8. oldal
2. Az iskola működési feltételei	8. oldal
2.1. <i>A működéshez szükséges feltételrendszer</i>	8 oldal
Személyi feltételek	8. oldal
3. Az alapfokú népzeneoktatás megvalósulási formája	10. oldal
3.1. <i>Az alapfokú népzeneoktatás célrendszere, funkciói</i>	10. oldal
3.2. <i>A képzés struktúrája</i>	11. oldal
3.2.1. <i>Hangszeres és vokális tanszakok - egyéni képzés</i>	12 oldal
3.3 <i>A népzeneoktatás általános fejlesztési követelményei</i>	15 oldal
3.4. <i>A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei</i>	16. oldal
4. Tárgyi feltételek	19. oldal
5. Cél- és feladatrendszer	20. oldal
5.1. <i>A szakmai, pedagógiai célkitűzések</i>	20. oldal
5.2. <i>Feladatok</i>	20. oldal
5.3. <i>Eszközök, eljárások</i>	21. oldal
5.4. <i>Módszerek</i>	22. oldal
6. A személyiségfejlesztés feladatai	22. oldal
7. A közösségi nevelés feladatai	24. oldal
8. Tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenység	25. oldal
9. Fogyatékos, egészségkárosodott növendékek	26. oldal
10. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, a nevelő- oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	27. oldal
11. A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái és fejlesztése	27. oldal
12. Innováció	27. oldal
12.1 <i>Alapvető feltételrendszer</i>	27. oldal
12.2. <i>Rövidtávú tervek</i>	27. oldal
12.3. <i>Hosszútávú tervek</i>	27 oldal

<i>12.4. Továbbképzési tervek</i>	28. oldal
13. A pedagógiai program és helyi tantervek érvényessége, legitimációs rendje	28. oldal

1. Bevezetés

1.1. Az Óbudai Népzenei Iskola létrejöttének, működésének rövid története

A magyar hangszeres népzene intézményes tanítása az 1974/75-os tanévben, a III. kerületi zeneiskolában alapított népzenei tanszakon kezdődött. A tanszak létrejöttében, sikeres működésében szerepet játszott a hetvenes évek népzenei-néptánc mozgalma, amely ismét felhívta a figyelmet az autentikus népzene (szinte már halottnak hitt) értékeire, a néptánc és a zene szoros kapcsolatára. A későbbi tanárok is főként a táncházakban zenélő fiatalok közül kerültek ki, akik a népzene első kézből, nem kottából ismerhették meg, megvalósítva Bartók intelmeit: *"a parasztzene után vágyódó zenészeknek nem szabad azt halott gyűjteményekben múzeumi tárgyként megismernie. A dallam lejegyzésekor éppen az semmisül meg, ami a parasztzenét élményszerűvé teszi a zenész számára"*. Az oktatás elméleti háttérét az igen eredményes magyar népzene-kutatás jelentette, amely épp a hetvenes években produkált - könnyebben hozzáférhető - hangzóanyagot mind az énekes, mind a hangszeres népzene területén az egész Kárpát-medencére kiterjedően.

Az első kezdeményezést néhány év múlva, a nyolcvanas évek elején követte a székesfehérvári zeneiskolában megindult népzene-tanítás, majd 1986-ban Budapesten a Nádasy Kálmán művészeti iskolában létesített népzenei tanszak.

Óbudán a tanszak **1991-ben - Európában is egyedülálló módon - önálló népzenei zeneiskolává alakult, Óbudai Népzenei Iskola néven**, és ma szinte valamennyi magyar népzenei hangszer-tanítója a népi ének mellett.

Az alapfokú népzene-tanítás a legutóbbi évtizedben jelentősen bővült, és kiemelkedő eredményeket produkált. Jelenleg már kb. 200 zenetanár működik ezen a területen, és egyre nagyobb az érdeklődés az autentikus népzene tanítása iránt a közoktatásban is. Elkészültek a népzene tanítási terület minden hangszerre és a speciális elméleti tantárgyakra kiterjedő **tantervei** is, és **akkreditált továbbképzések, konferenciák, szakmai találkozók** segítik a pedagógusok munkáját. Ezeknek szervezését intézményünk is segíti, sok esetben teljes mértékben magára vállalja.

Bár az Óbudai Népzenei Iskola alapításának dátuma **1991. január 1.**, több mint negyed százada annak, hogy a III. kerületben - az országban elsőként - elindult a magyar népzene intézményes, zeneiskolai tanítása. Béres Jánosé volt a kezdeményező szerep, és nyugdíjba vonulásáig, 1991-ig ő vezette a Till Ottó által igazgatott III. kerületi zeneiskola népzene-

nei tanszakát.

A kezdeti néhány után (furulya, citera, cimbalom, duda, tekerő) egyre több népi hangszer, és a népi ének tanítása is megkezdődött. Segítette a munkát a hetvenes évek elején indult népzenei mozgalom. Az ebből kinőtt zenészek közül többen az iskola tanulóiból maguk is tanárokká lettek, és a tanárok köre komoly gyűjtői-kutatói és előadói múlttal rendelkező zenészekkel bővült a jelenlegi 17-re. Többen közülük rendszeresen publikálnak, előadásokat tartanak. A hangszerek és a népi ének mellett természetesen a szolfézs, a népzenei ismeretek, a népi játékok-népszokások tanítása is folyik.

Nagy változást hozott az 1991-es esztendő, melyben - az Óbuda-Békásmegyer Önkormányzatnak köszönhetően - a már korábban önálló elhelyezést nyert iskola **önállóságot kapott**. Ezzel a lépéssel Óbuda talán Európában is egyedülálló intézményt, állami népzenei iskolát hozott létre. (Bár egyre több helyen működik Európában főiskolai szintű gyakorlati népzene-tanítás - pl. Finnország, Svédország, Norvégia, Észtország, Bulgária - az alapfokú oktatás általában tanfolyamokra, táborokra korlátozódik.)

Változatlanul nagy az érdeklődés az iskola iránt, bár Budapesten (és az ország számos pontján) újabb és újabb zeneiskolák létesítettek népzenei tanszakot.

A tanítás módszertana természetesen hasznosítja a klasszikus zene tanításának sok évtizedes tapasztalatait, de számos olyan elemet is tartalmaz, amelyeket a tanári közösség dolgozott ki. Az iskolában folyó tanítás módszertana nemzetközi érdeklődést váltott ki, tapasztalatainkat hasznosítják például Norvégiában.. Ez a módszer a **személyes átadáson** (a tanárok maguk is a népzene avatott előadói) és **eredeti felvételek** hallgatásán (ezeket részben a tanárok maguk gyűjtötték)- elemzésén alapul. Ily módon sikerülhet az, amire a korábbi időkben talán nem is gondoltak: a hangszeres és énekelt magyar népzene az új, városi közegben megtalálja helyét, egyén- és közösségformáló szerepet tölt be. E módszer segítségével a növendékek népzenei anyanyelvet sajátítanak el, és akár újabb variánsokat is létrehozhatnak. Az iskola kiadásában számos olyan **kiadvány, tankönyv** látott már napvilágot, amelyek nagy segítséget nyújtanak a népzene-tanároknak. A népzene-tanítás jelenleg használatos tanterveinek jó részét is az iskola tanárai írták.

Az iskola aktívan tevékenykedik a népzeneoktatás **országos méretű összefogásában** (eddig

négy **országos konferenciát** szervezett a népzene tanárok számára - Óbuda 1994, Budakalász 1996, Gödöllő 1999, Kecskemét 2002, Paks-Szekszárd 2005 - valamint országos szakmai találkozókat és számos kisebb fórumot).

Az intézménynek jelentős szerepe volt a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem népzenei tan-székének létrehozásában, ahol több tanára tanít is.

Az Óbudai Népzenei Iskola fontos **európai és Európán kívüli kapcsolatokkal** is rendelke-zik (Skócia, Norvégia, Németország, Hollandia, Kína, Japán, Spanyolország).

Két ízben kapott meghívást a Zenetanítás Nemzetközi Társasága konferenciáira (1998 Preto-ria, Dél-Afrikai Köztársaság, 2012 Thessaloniki, Görögország).

Az Óbudai Népzenei Iskolát 2008-ban Prima-díjjal tüntették ki.

1.2. Az iskola szerepe Óbuda életében és fővárosi, illetve országos kapcsola-tai

Kerületi kapcsolatok

Az Óbudai Népzenei Iskola kapcsolatai más kerületi oktatási és közművelődési intézmé-nyekkel hagyományosan jónak mondható.

Szívesen vállal az intézmény iskolai szerepléseket, és évente rendszeresen több nyilvános koncertet tart az iskolán belül (karácsony, Luca-nap), kerületi közművelődési intézmények-ben (Óbudai Kulturális Központ, Óbudai Társaskör, Óbudai Szociális Szolgáltató Intéz-mény, stb.) Rendszeresen szerepel kerületi nagyrendezvényeken (pl. Óbudai Advent, valamint a televíziók és rádiók műsorában. Hangszerbemutatókat tartunk a kerület iskoláiban, óvodái-ban. Új kezdeményezés az évenkénti népzenei- néptánc bemutató a kerület ötödik osztályosai számára.

Évzáróit több, mint egy évtizede a Zichy-kastély udvarán (ma. Kobuci-kert) tartja.

Fővárosi és országos kapcsolatok

Mint a főváros - és egyben az ország - egyetlen önálló alapfokú népzeneoktatási intézményét, gyakran keresik fel mind tanácsadás, mind koncertek, bemutatók ügyében.

Az iskola növendékei rendszeresen szerepelnek fővárosi és országos népzenei versenyeken, találkozókon.

1.3. Külföldi kapcsolatok

Több külföldi intézménnyel tart kapcsolatot az intézmény, ezek közül a legintenzívebb a norvégiai Rauland Népművészeti egyetemével évtizede fennálló. Ennek keretében az elmúlt években több tanár járt Norvégiában, az ottani hallgatók pedig minden évben meglátogatják az iskolát.

1.4. Az iskola eredményei

Mint az előzőekből is kiderül, az iskola az elmúlt negyed században, és ezen belül az önállóság 10 éve alatt is folyamatos fejlődésen ment keresztül. 1991-ben meghaladta a növendéklétszám a 250 főt, néhány esztendőben megközelítette a 300 főt is. Jelenleg - a korlátozó rendelkezések miatt - 200 körüli létszámmal működik az intézmény.

Változatlanul az a törekvése az iskola vezetésének, hogy minél hosszabb ideig megtartsa növendékeit. Ehhez szükséges volt a belépési életkor leszállítása (bár a népzeneitanulásnál ez átlagban valamivel magasabb, mint a klasszikus zenénél).

Különleges gondot fordít az iskola a tehetséggondozásra és a továbbtanuláshoz szükséges minden segítség megadására. Ezt különösen is indokolja a 2007 szeptemberében indított zeneakadémiai népzene szak.

2. Az iskola működési feltételei

2.1. A működéshez szükséges feltételrendszer

Személyi feltételek

Az 1975-ban három tanár által alapított népzenei tanszak az önállósulásig, 1991. január elsejéig folyamatosan bővült - párhuzamosan az oktatás iránti növekvő érdeklődéssel.

Az önálló intézmény már 12 tanárral rendelkezett, akik szinte valamennyi népi hangszeren tanítottak a népi ének mellett. Tantervek csak öt hangszerre (furulya, hegedű, citera, duda és cimbalom) léteztek, és a tanárok képzettségével kapcsolatosan is komoly problémák voltak, hiszen 1991-ig nem is létezett főiskolai szintű népzeneitanítás.

Fontos lépést jelentett az, hogy három tanár 1996-ban elvégezte a nyíregyházi Besenyei György Tanárképző Főiskola ének-zene/népzene szakát (egyelőre ez az egyetlen lehetőség szakirányú diploma megszerzésére). Jánosi András egy norvégiai egyetemen szerezte meg egyetemi végzettségét, Horváth Attila és Turi András pedig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem népzenei szakán diplomázott, ahol jelenleg is az intézmény több tanára készül

a master fokozat megszerzésére.

Elmondható, hogy valamennyi tanár területének kiváló ismerője, általában maguk is gyakorló előadóművészek, fellépéseiken gyakorta szerepeltetik tehetséges diákjaikat is, amely nagyban segíti az oktatási-nevelési munkát.

Az elmúlt években a továbbképzési terv keretében valamennyi tanár végzett valamilyen akkreditált tanfolyamot.

Az országos hírű zeneiskola 1997-ben megbízást kapott az Oktatási Minisztériumtól a népzeneoktatási terület tantervi munkálatainak megszervezésére, illetve a tantervek nagy részének megírására. Több tanár részt vett a középfokú tantervek elkészítésében is.

Az új, 2011-es tantervek megírásában is jelentős szerepe volt több tanárnak.

2013 márciusi adatok a személyi állományra vonatkozóan

Jelenlegi pedagógus-állomány (helyettesekkel):	17 fő
igazgató	1 fő
igazgatóhelyettes	1 fő
pedagógus	15 fő

Pedagógus-állomány megoszlása végzettség szempontjából :

szakirányú egyetemi végzettségű	5 fő
nem szakirányú egyetemi végzettségű	1 fő
szakirányú főiskolai végzettségű	8 fő
nem szakirányú főiskolai végzettségű	1 fő
jelenleg szakirányú intézmény hallgatója	2 fő

Gazdasági, ügyviteli, technikai állomány :

gazdasági ügyintéző	1 fő
informatikus, adatbázis kezelő	1 fő
kézbesítő	1 fő
gondnok	1 fő
takarító	1 fő
összesen	5 fő

A zeneiskola 2012-2013-as tanév tanulói létszáma 190 fő, ebből

általános iskolás korú	84 fő
középiskolás	67 fő

egyetemista, főiskolás	37 fő
dolgozó	1 fő

A tanulólétszám megoszlása tanszakonként :

bőgő	7 fő
cimbalom	9 fő
citera	27 fő
duda	6 fő
ének	31 fő
furulya	42 fő
hegedű	47 fő
kontra	11 fő
koboz	7 fő
népi játék	10 fő
tekerő	6 fő
zongora	5 fő
tambura	4 fő

ezekből 2 tanszakos: 13 fő

3 tanszakos: 4 fő

3. Az alapfokú népzeneoktatás megvalósulási formája

3.1. Az alapfokú népzeneoktatás célrendszere, funkciói

Az alapfokú művészetoktatás tantervi programja keretében folyó zenei nevelés lehetőséget ad népzenei tanszakok működtetése révén a nemzeti, népi hagyományok átadására, az egyetemes kultúra, az európai műveltség közvetítésére, az értékmegőrzés formáinak kialakítására, a klasszikus zene és népzene egymást gazdagító, organikus kapcsolatának kiteljesítésére. Tantervünkkel szeretnénk hozzájárulni nemzeti és etnikai kisebbségi közösségeink zenei önismertetének megalapozásához, e közösségek hagyományos zenei megnyilvánulásainak megőrzéséhez, szakmai fejlesztéséhez is.

Az alapfokú népzeneoktatás az életkori sajátosságok figyelembe vételével a hagyományos kultúra értékeinek egységes szemléletű feldolgozására nevel, fejleszti az alkotó magatartást, a

variációképző-rögtönzőképesség kialakítását, az önkifejezést, megalapozza az általános zenei műveltséget.

Az énekes és hangszeres népzene anyanyelvi szintű elsajátításával a hagyományos kultúra értékeinek tiszteletére, őrzésére, gyarapítására, továbbadására nevel, lehetőséget nyújt a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek tudatosítására, a kreativitás az esztétikai érzékenység alakítására.

Az oktatási folyamat - kihasználva a még élő tradíció nyújtotta pedagógiai lehetőségeket - megismerteti a tanulókkal a népzene sajátos gondolkodásmódját, a dallam- és harmóniavilág és a formai szerkezet összefüggéseit, a ritmus és intonáció értelmezésének a nyelvi sajátosságokkal is összefüggő hangsúlyviszonyait, a különböző zenei műfajok sajátosságait. Célja az is, hogy felkészítsen a zene emocionális és intellektuális befogadására, a társas zenei aktivitásra.

A népzene - és hagyományos közegében tanulásának folyamata is - alapvetően közösségi megnyilvánulás, ezért tanításában a kamarazenének, a hangszeres-énekes együttműködésnek kiemelt jelentősége van. A társas zenélés, valamint az ehhez gyakran társuló néptánc elmélyíti, megerősíti a tanulók megszerzett egyéni tudását, közösségformáló ereje által hat az emberi interakciók fejlődésére, megteremt a kapcsolatot a hagyomány és ennek a mindennapi életben történő alkalmazása között.

3.2. A képzés struktúrája

Tanszakok és tantárgyak

Főtárgyak

Vonós és tekerő tanszak tantárgyai

- népi hegedű
- népi brácsa
- népi bőgő/cselló
- tekerő

Fúvós tanszak tantárgyai

- népi furulyák
- duda

Pengetős tanszak tantárgyai

- citera
- tamburák

koboz

Akkordikus tanszak tantárgyai
népi cimbalom

Vokális tanszak tantárgya
népi ének

Zeneismeret tanszak tantárgyai
népzenei ismeretek
néprajz (5. évfolyamtól)

Kamarazene tanszak tantárgya:
népi kamarazene (5. évfolyamtól)

3.2.1. Hangszeres és vokális tanszakok - egyéni képzés

„A” TAGOZAT

Főtárgy: hangszeres és vokális tanszakok

Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező*,szolfézs, vagy népzenei ismeretek

Kötelezően választható tantárgyak: szolfézs, népzenei ismeretek, néprajz, második hangszer, népi ének, kamarazene, zenekar.

Választható tantárgy: szolfézs, népzenei ismeretek, néprajz, második hangszer, népi ének, kamarazene, zenekar, vagy a klasszikus zene, jazz-zene tantervi programjainak tantárgyai

Korrepetíció (népi hangszeres, vagy zongora kíséret): a hangszeres és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

* Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy Követelményeit (szolfézs alapfok 4. évfolyam), akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül körül köteles egyet felvenni.

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Elő- képző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tárgy	(2)	(2)	2	2	2	2						

Kötelezően választható tárgy								2	2	2	2	2	2
Választható tárgy	(0-2)	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma:

(2)+6+4 évfolyam: népi furulyák, hegedű, brácsa, bőgő, tekerő, citera, koboz, tamburák, duda, cimbalom, népi ének,

Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelentik. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

A tanszakok kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a tanuló más tanszak, illetve művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

A tanítási órák időtartama:

Főtárgy: „A” tagozaton minimum 2x30 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: „A” tagozaton a 4. évfolyam végéig 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy: 5-10. évfolyamig

Csoportos tantárgy: minimum 2x 45 perc

zenekar: minimum 9 fő; kamarazene: 2-8 fő

Választható tantárgy: Az előképző 1. évfolyamától a képzés teljes idejében 1 vagy 2 tantárgy.

A korrepetíció ideje: A teljes képzési időben minimum 10 perc

„B” TAGOZAT

Főtárgy: hangszeres és vokális tanszakok - az alapfok 2. évfolyamától javasolt

Kötelező tantárgy: szolfézs

Kötelezően választható tantárgy: zongora

Választható tantárgyak: második hangszer, népi ének

Korrepetíció (népi hangszeres vagy zongora kíséret): a hangszeres és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Elő-képző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	(1)	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tárgy				1	1	1	1	1	1	1	1	1
Választható tárgy	(0-2)	(0-2)	(0-2)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	(4-6)	5-6	5-6	5-6	5-6	5-6	5-6	5-6	5-6	5-6

A képzés évfolyamainak száma:

(2+1)+5+4 évfolyam: népi furulyák, hegedű, brácsa, bőgő, tekerő, citera, koboz, tamburák, duda, cimbalom, népi ének,

Az első (zárójelben levő) számjegy az előképzettség, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelentik.

A tanítási órák időtartama:

Főtárgy: minimum 2x45 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: minimum 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy:

Egyéni tantárgy: minimum 1x45 perc

Választható tantárgy: a képzés teljes idejében 1 tantárgy

Egyéni tantárgy minimum 1x45 perc

Csoportos tantárgy: minimum 1x45 perc

A korrepetíció ideje: A teljes képzési időben minimum 10 perc

3.3 A népzeneoktatás általános fejlesztési követelményei

Kiemelt kompetenciák a népzeneoktatás területén

Bemeneti kompetencia:

- Alapfokú művészetoktatás keretében folytatott népzenei tanulmányokhoz előképzettség nem szükséges. A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.

Szakmai kompetencia:

- A zenei képességek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység - különös tekintettel a népzene sajátos hangközeire és ritmusfajtaira.

- fogékonyság a hangszín és a dinamika különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység, stílusérzék, esztétikai érzékenység.

- A megfigyelőkészség a hallás utáni memorizálás fejlesztése.

- A zenei olvasás és írás készségének megalapozása és kifejlesztése, segítséggel eljutva az önálló lejegyzéshez és dallamértelmezéshez, az eredeti előadásmód alapvető jellegzetességeinek felismeréséhez és alkalmazásához, dallamfüzerek, zenei folyamatok, táncciklusok szerkesztéséhez.

- A hangszer- és énektechnikai készségek megszerzése, fejlesztése.

- A variációképző rögtönzőkészség kialakítása, az improvizációs készség fejlesztése.

Személyes kompetencia:

- Az érzelmi intelligencia, művészi kifejező készség, szorgalom, önfegyelem, elhivatottság, kreativitás, ötletgazdagság, az alkotói magatartás, lelkiismeretesség, önbizalom, nyitottság. Az énekes és hangszeres népzene anyanyelvi szintű elsajátításának megalapozásával a hagyományos kultúra értékeinek tiszteletére, őrzésére, gyarapítására, továbbadására nevel.

Társas kompetencia

- Az együttműködés képessége (közös munka, alkalmazkodás, felelősségvállalás, irányítókészség, irányíthatóság, tolerancia, kommunikációs készség) azon viselkedési formák tanulása, amelyek alapján a tanuló konstruktívan be tud illeszkedni és aktívan részt tud venni a társas zenélés különböző formáiban (szólistaszerep, kísérőfunkció, ének-, tánckíséret, tánccház).

Módszertani kompetencia

- Tanulás tanulása, a tanulók rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra, értő zenehallgatásra nevelése.
- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség megalapozása, az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.
- A zene logikájának, különös tekintettel a népzene sajátos gondolkodásmódjának, a dallam- és harmóniavilág és a formai szerkezet összefüggéseinek, a ritmus és intonáció hajlékonyabb értelmezésének, a nyelv sajátosságaival is összefüggő hangsúlyviszonyainak megismertetése.
- A főbb zenei műfajok, stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, a zene történetének, népünk zenéjének, az előadóművészet és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.
- a különböző népzenei műfajok, dialektusok, stílusok sajátosságainak, a velünk együtt élő népek hagyományának, a népzene kutatás történetének, a népzene jelentős előadó-egyénségeinek megismertetése.
- Nyitottság kialakítása a klasszikus zene, a kortárs zene, a régizene, jazz, az értékes szórakoztató zene iránt.
- A tanulók zenei ízlésének formálása.
- Fogékonyság a művészeti értékek befogadására, alkalmazására, a korábban gyűjtött vagy még élő népzenei anyag segítségével a hagyományos kultúra értékeinek önálló, egységes szemléletű feldolgozására.
- Az önkifejezés eszköztárának gazdagítása, a népzene sajátos értékrendszerének felismerése, alkalmazása, aktív közművelődési tevékenységre, koncerteken, fesztiválokon, táncházakon, táborokban, valamint gyűjtőutakon való részvételre ösztönzés, az egyházzenei élet segítése a népzene eszközeivel.
- A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.
- Tehetségfelfedezés.
- A zenei pályát választó tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra.

3.4. A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait - valamennyi vizsga tantárgy tekintetében - az alapfokú művészetoktatás Követelményei és tantervi programja figyelembevételével az iskola helyi tantervében kell meghatározni.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a Követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálnak legyen a tanuló felkészültsége és tudása. A művészeti alapvizsgát és záróvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét és tagjait a vizsga szervezője bízza meg.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény feladata.

Vizsga tantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi Követelményeknek eleget tett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga vizsga tantárgyak.

Alapvizsga tantárgyai

Az alapvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, illetve szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező.

1. Az elméleti írásbeli vizsga tantárgya és időtartama

Népi hangszer, népi ének, kamarazene főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, szolfézs

Népi hangszer, népi ének főtárgy „B” tagozat: szolfézs

Az írásbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból minimum 45 perc.

2. Az elméleti szóbeli vizsga tantárgya és időtartama

Népi hangszer, népi ének, kamarazene főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, szolfézs

A szóbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból minimum 10 perc

Népi hangszer, népi ének főtárgy „B” tagozat: szolfézs

A szóbeli vizsga időtartama minimum 15 perc.

3. A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Népi hangszer, népi ének főtárgy „A” tagozat: főtárgy

Kamarazene főtárgy „A” tagozat: főtárgy

A gyakorlati vizsga időtartama minimum 10 perc

Népi hangszer, népi ének főtárgy „B” tagozat: főtárgy,

A gyakorlati vizsga időtartama minimum 10 perc

Zárvizsga tantárgyai

A zárvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, illetve szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező.

1. Az elméleti írásbeli vizsga tantárgya és időtartama

Népi hangszer, népi ének, kamarazene főtárgy „A” tagozat: szolfézs

Népi hangszer, népi ének főtárgy „B” tagozat: szolfézs

Az írásbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból 45 perc.

2. Az elméleti szóbeli vizsga tantárgya és időtartama

Népi hangszer, népi ének, kamarazene főtárgy „A” tagozat: szolfézs

Népi hangszer, népi ének főtárgy „B” tagozat: szolfézs

A szóbeli vizsga időtartama valamennyi tantárgyból minimum 10 perc.

3. A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Népi hangszer, népi ének főtárgy „A” tagozat: főtárgy

Kamarazene főtárgy „A” tagozat: főtárgy

Népi hangszer, népi ének főtárgy „B” tagozat: főtárgy

A gyakorlati vizsga időtartama minimum 10 perc.

Előrehozott vizsga

Az alapfokú művészetoktatási intézmény tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető.

Előrehozott művészeti alapvizsga, illetve zárvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi Követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt szervezhető.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen - egyéni versenyzőként - az adott tanévben döntőbe került.

Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett művészeti alapvizsgával vagy záróvizsgával, akkor az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.

Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

4. Tárgyi feltételek

Épület

Bár a zeneiskolának önálló épülete nincs, az oktatás túlnyomó része saját épületrészben történik, mely az önkormányzat tulajdona. Valamennyi tanterem műszaki állapota megfelelő. A tagiskolákban is biztosítva vannak a munkavégzéshez szükséges feltételek.

A 2013-as évben megvalósulhat az intézmény önálló épületbe költözése (volt Építészeti Múzeum).

Felszereltség

Az iskola eszközállománya (hangszerek, tanítást segítő eszközök) országos viszonylatban is

jónak mondható. A hangszerek karbantartását rendszeresen elvégezzük és sor kerül az amortizálódott hangszerek pótlására, cseréjére. Nagy segítséget nyújtanak a hangszerállomány bővítéséhez a pályázatok is.

A hangszerek bizonyos részét a növendékek be tudják szerezni (citerák, furulyák, tambura, hegedű, brácsa), a többi hangszer pedig a korábbi beszerzések folytán jórészt rendelkezésre áll.

Elektroakusztikai eszközök tekintetében az intézmény felszereltsége jóval az országos átlag fölötti, köszönhetően az Önkormányzat támogatásának, és az iskola jól működő alapítványának („A Népzeneoktatásért" alapítvány). Lehetőség van archív felvételek digitalizálására, jó minőségű helyszíni audio és video felvételek készítésére is.

5. Cél- és feladatrendszer

5.1. A szakmai, pedagógiai célkitűzések

Intézményünk alapvető célja a magyar népzene, a hangszeres és énekes népzenei kultúra hiteles közvetítése, élményszerű tanítása, a személyes átadás mellett minden korszerű eszköz felhasználásával:

- olyan elméleti és gyakorlati ismeretek, tudás átadása, elsajátíttatása, amelyek egyaránt alkalmassá teszik a tanulót színvonalas hangszeres és énekes előadásra
- a népzenei hagyományok alapvető megismertetése, átörökítése, továbbvitele
- a tanulók felkészítése arra, hogy tudásukkal, technikai készségeikkel alkalmassá váljanak a szólista feladatra, népzenei együttesekben, zenekarokban való közreműködésre, énekes és néptánc kíséretére
- a tanulók ismerjék meg tanult hangszerük zenei lehetőségeit, a népzenei stílusokat, a népzene neves képviselőit hangfelvételekről, illetve személyes találkozás útján
- a tanulók tegyenek szert biztos elméleti tudásra, kapjanak lehetőséget készségfejlesztésre, hallásfejlesztésre, valamint kottaolvasási készségük fejlesztésére
- a kiemelkedő tanulók felkészítése középfokú és felsőfokú tanulmányokra

5.2. Feladatok

A népi hangszeres és énekes tanuló

- tegyen szert hangszerén magas fokú játéktechnikára, énektechnikára, hangszeres tudásra, illetve énekes felkészültségre
- sajátítsa el a népzenei kifejezőkészséget, tudatos formálást, előadói gyakorlatot

- ismerje meg a népzene sajátos gondolkodásmódjának (logikájának), a dallam- és harmóniavilág és a formai szerkezet összefüggéseinek, a ritmus és intonáció szabadabb értelmezésének, a magyar nyelv sajátosságaival is összefüggő hangsúlyviszonyait
- fontos az önkifejezés eszköztárának gazdagítása, a népzene sajátos értékrend-szerének felismerése, alkalmazása.
- a technikai készség, a variációképző-rögtönzőkészség kialakítása
- a különböző népzenei műfajok dialektusok, stílusok sajátosságainak megismertete, egyéni tapasztalatszerzés, népzenei kutatáson keresztül, illetve a népzene nagy előadó egyéniségeivel hangzó, illetve rögzített zenei anyagán keresztül
- jusson el a tanul folyamatos fejlesztéssel az alaprepertoár emlékezetből történő előadásához
- tegyen szert magas fokú tiszta intonációra, ritmuskészségre, árnyalt, sokszínű dinamika alkalmazására
- a rendszeres, céltudatos, igényes önálló munkára, értő zenehallgatásra nevelés és igény kialakítása
- aktív közművelődési tevékenységre, koncerteken, fesztiválokon, táncházakon, táborokban valamint gyűjtő utakon való részvétel ösztönzése

5.3. Eszközök, eljárások

A fentiekben megjelölt célokat és feladatokat következő eljárásokkal kívánjuk megvalósítani

- iskolánk olyan ismereteket közvetít, amelyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, identitástudatát, valamint segíti eligazodásukat a szűkebb és tágabb környezetben
- segítjük, hogy tanulóink elsajátítsák az egyéni tanulás, gyakorlás eredményes módszereit, hogy képesek legyenek az önálló ismeretszerzésre
- a zenei, művészeti és népzenei élmények nyújtásával szeretnénk elérni tanulóinknál a művészetekhez, ezen belül a népművészethez való egész életre szóló pozitív viszonyulást, a zene gazdagítja a személyiséget és harmonikusabb egyéniség kialakulását eredményezheti
- a népzenei keresztül szeretnénk megismertetni tanulóinkat a nemzeti kultúránkkal és történelmünk eseményeivel, hagyományival, és mindezek megbecsülésével tápláljuk tanulóinkban a haza, a szülőföld iránti szeretetet illetve a magyar nemzeti összetartást

- a határon túl élő magyar nemzetiségek értékeinek, népzenei, néprajzi központjainak megismertetésével hozzásegítjük tanulóinkat a magyar kultúra egységes szemléletének, összetartozásának erősítéséhez
- igyekszünk elérni, hogy a tanulók és szülők, valamint a közvetlen környezetünk magukénak érezzék iskolánkat, sikereinket, problémáinkat

5.4. Módszerek

A nevelő-oktató munka céljainak és feladatainak megvalósítását segítik elő az iskola pedagógusai által alkalmazott módszerek. Módszereink kiválasztásánál fontos alapelv, hogy nincs két egyforma, gyermek, illetve ember, de két egyforma pedagógus sem. Ezért a nevelési módszereket mindig úgy kell megválasztani, hogy azok a leghatékonyabb alkalmazást, illetve eredmény elérését tegyék lehetővé. Mindebből következik, hogy minden nevelési szituáció más-más módszer, illetve módszerkombináció alkalmazásával oldható meg. Tehát a módszerek alkalmazásának fontos alapelve: a módszerek és eljárások kombinációja. Ezt szem előtt tartva kell mindig választani a módszerek közül. Módszereink két alapvető csoportba oszthatók

- közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyek alkalmazásával a pedagógus közvetlenül személyes kapcsolat révén hat a tanulóra a zenepedagógiában
- közvetett (indirekt) módszerek amelyek által a nevelői hatás áttételesen a tanulói közösségen keresztül, vagy közösségi rendezvényeken, fesztiválokon, találkozókön keresztül érvényesül

Nevelési eljárásaink módszereink kiválasztásánál nem csak nevelési céljainkhoz és feladatainkhoz kell igazodni, hanem:

- a tanulók élettani sajátosságaihoz
- értelmi fejlettségéhez
- képességeihez, készségeihez
- érdeklődéséhez
- a pedagógus személyiségéhez
- pedagógiai kulturáltságához, felkészültségéhez
- vezetői stílusához
- valamint a mindenkori szituációhoz, körülményekhez és annak tartalmához

6. A személyiségfejlesztés feladatai

A személyiségfejlesztésben az örökletes adottságokon, a családi nevelésen túl jelentős szerepe van a tanuló közvetlen környezetének, és az iskolában folyó nevelésnek. A zenetanulás, a

műszaki nevelés-oktatás rendkívül széles eszköztárral, módszerrel rendelkezik a személyiségfejlesztés terén. Az alapfokú művészetoktatás a művészi kifejezőkészségeket alapozza meg. A népzene iránt (citera, népi brácsa, népi hegedű, népi ének, tekerő...) érdeklődő tanulók számára biztosítja a készségeik, képességeik fejlesztését, az alkotó és önkifejő képességeik kibontakoztatását, tehetségük gondozását.

Az alapfokú művészetoktatás olyan fejlesztő pedagógiát képvisel, amelyben a hangsúly a meghatározott követelmények teljesítésével történő képességfejlesztésen van. A képességfejlesztő gyakorlatok, zeneművek, népdalok, néptáncok a hangszeres oktatáson keresztül sikerélményhez juttatja a tanulót, mely szerint egyre biztosabban tudja kezelni hangszerét a tananyag, a különböző művészeti területek alapvető tartalmait foglalja magába. A tananyag eszköz a tanulók értelmi, érzelmi és kifejezőképességeinek fejlesztésében. A művészetoktatás a készség- és képességfejlesztést, az ismeretgazdagítást, a személyiségformálás eszközeként kezeli, követelményeit a gyermek, a tanuló életkori fejlődési jellemzőihez igazítja. A művészeti tevékenység mint minden tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségeit. A művészeti nevelés alapja az egyetemes kultúra és a mindennapi élet esztétikai jelentéssel bíró tartomány.

A képzés lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.

- fontos feladata a tanuló személyiségének erkölcsi és szellemi formálása, érzelmvilágának kibontakoztatása, nemzeti identitástudatának megalapozása
- elősegíti olyan emberi magatartás kialakítását, melynek lényeges eleme a hagyományőrzés, népi kultúránk, nemzeti értékeink megbecsülése, a település, a szűkebb pátria és a haza néphagyományainak ápolása a hagyomány értékeinek bemutatásával a múlt és a jelen összefüggéseinek felfedeztetése, mindezzel a személyiség formálásának pozitív irányba való terelése
- az alapfokú művészeti nevelés feltárja a művészetet megőrkítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás a legértékesebb emberi alapképesség
- biztosítja a tanulás személyes tapasztalati módját, a tanulók élményszerűen tapasztalhatják meg a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségét, valamint azokat a kifejezési formákat, amelyek a népzeneben, néptáncban ötvöződnek
- a művészeti nevelést megalapozza a tanuló esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, az értékes alkotások iránti igényét, a rendszeresen átélt pozitív élmények alakítják ki

azokat az emberi tulajdonságokat, magatartási szokásokat, melyek a művészetek területén az alkotó magatartás, az eredményes szereplés összetevői

- a művészeti nevelés hozzájárul az akarati, az alkotó cselekvőképesség fejlesztéséhez
- kialakítja a képességet a gondolatok, érzések, elképzelések zenével való megjelenítésének
- megerősíti a rendszeres munka természetes igényét, a kitartást, a szorgalmat, a céltudatosságot, a megfelelő munkafegyelmet, a tanulók képesek lesznek a zenei interpretáción keresztül figyelmük tudatos összpontosítására

7. A közösségi nevelés feladatai

A művészeti nevelés, oktatás – ezen belül a zenei tevékenység – rendkívüli lehetőségeket nyújt a közösségi nevelés és a közösségfejlesztés megvalósítására.

- segíti a tanulókat az emberi kisközösségek, társadalmi környezetük megismerésében és abban való eligazodásban, a hagyományos kultúra és értékrendszer bemutatásában, mélyíti a közösségi érzést, kialakul és fejlődik a humánus magatartás, az elfogadás és a tolerancia
- a közösségi alkotás öröme lehetőséget nyújt a bizalom átélésre, az empátiás képesség működtetésére társas helyzetekben
- a közösségi alkotás (néptánc, zenekar) növeli a tanulók egymás iránti felelősségérzetét, ugyanakkor kihasználja a társas alkotás, a közös szereplés által nyújtott biztonságérzetet a szorongó, izguló tanulók gátlásainak feloldására, a figyelemmegosztó és alkalmazkodó képesség fejlesztésével hozzájárul a tanuló személyiségének és egyéniségének formálásához is
- közösségformáló ereje által hat az emberi kapcsolatok fejlődésére, azon belül az egész személyiségfejlődésére is (utazások, külföldi vendégszereplések, közös zenélés által)
- a népzene oktatása lehetőséget biztosít arra, hogy a tanulóknál kialakuljon az együttzenélés igénye, az összetartozás érzését erősíti a közös cél elérése érdekében a zenekar vagy kamarazene csoport tagjainak együttműködése, az egymáshoz való alkalmazkodás, a próbák közösségformáló ereje
- a közösségi nevelést segítik elő az iskola fórumai, rendezvényei, hangversenyei

- közös fellépések akár egyénileg, akár zenekarban elősegítik a tanulók egymás közötti információját, tudásuk, teljesítményeinek megismerését, az iskolai közösségi szellem megerősítését

8. Tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenység

Minden gyermek és ifjú tehetséges valamiben, az iskolai nevelés, oktatás egyik legalapvetőbb feladata megtalálni a tanulóban szunnyadó értékeket. A tehetséggondozás a művészet- oktatás legalapvetőbb feladata közé tartozik. Minden iskolánkba felvett és beiratkozott tanulóval szemben alapvető kötelességünk és feladatunk, hogy figyeljük és felfigyeljünk a zeneire legfogékonyabb, érdeklődést és nyitottságot tanúsító, készségeket, képességeket felcsillantó tehetségeket, „láthatóvá” tenni, felfedezni. Az alapfokú művészeti iskolák különböző művészeti ágak tanításával szolgálják a személyiség fejlesztését, a tehetségek kibontakoztatását. A zenei nevelés-oktatásban a tehetség objektíven mérhető elemei a biztos ritmus, hallás, a harmónia- és formaérzék, amely magasabb szintű memóriai, asszociatív képességekkel, illetve logikai és akarati készségekkel párosul. Mindezekhez szorgalom, alaposág és rendszeresség szükséges. A család és az iskola felelőssége, hogy időben felfedezze a gyermek képességeit, tehetségét és biztosítsa számára a kibontakozásához megfelelő pedagógiai módszereket és eszközöket teljesítménye fokozásához.

A tehetségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink

- differenciált foglalkozás keretében a tanuló képességének és teherbírásának megfelelően tananyag, repertoár megtanítása, a technikai készség intenzív fejlesztése
- szereplések és fellépések biztosításával lehetőséget nyújtunk arra, hogy a tanulók az elsajátított, begyakorolt műveket maradéktalanul bemutassák és ezáltal a közönség, az iskolai közösség által megerősítést, motiválást kapjanak a nagyobb munka további vállalásával
- országos fesztiválokon, találkozókön, versenyeken biztosítjuk tehetséges tanulóink részvételét
- lehetőség szerint külföldi fellépéseket is szervezünk növendékeinknek
- nyári zenei táborokat szervezünk, amelyeken további intenzív foglalkozásokkal s a tanuló egyéb munkájával napi segítségével és ellenőrzésével járulunk hozzá tanulásának, gyakorlásának racionalizálásához
- a letehetségesebb tanulóinkat eredményeikkel összefüggésben jutalomban, elismerésben részesítjük

9. Fogyatékos, egészségkárosodott növendékek

Bár a művészetoktatásban nem szokványos ilyen növendékek felvétele és tanítása, az Óbudai Népzenei Iskolában több vak és enyhén szellemi fogyatékos növendék tanul. Ezt a nem kis megterheléssel járó munkát a tanárok örömmel vállalják.

10. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, a nevelő- oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

A Pedagógiai Program megvalósításához szükséges eszközöket a 20/2012 (VIII. 31.). számú Rendelet 2. sz. melléklete tartalmazza. A rendeletben előírt helységek, eszközök, felszerelések rendelkezésre állnak, melyet e dokumentum melléklete tartalmaz.

11. A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái és fejlesztése

Elsősorban az általános iskola korú tanulóink szülei igénylik az iskolával való együttműködést, a közvetlen és közvetett tájékoztatást. Iskolánk speciális helyzetéből következően mi szerint a tanulók szabadidejükben vesznek részt az oktatás-nevelésben, ezért szülői szervezet fenntartása működtetése többszöri próbálkozásunk ellenére eredménytelen volt. Ezért iskolánk a hagyományostól eltérő módon közvetlenebb kapcsolatot tart fenn a szülőkkel.

1. Szülői fórum

Tanévenként több alkalommal nyílt napot és szülői fórumot szervezünk, amelyeken a szülők felvethetik a nevelés-oktatással, az iskolánk működésével kapcsolatos kérdéseiket. Ezeken a fórumokon rendszeresen közreműködnek tanulóink bemutatókkal, hangversenyszámokkal. A tanévnyitó fórumon a szülők két főt képviseleti joggal hatalmaznak meg, hogy összegyűjtsék és képviseljék azokban a kérdésekben véleményüket, amelyekben az iskola köteles szülői véleményt megkérni. Az iskolavezetés a szülői képviselőkkel rendszeres konzultációkat szervez. A félévi és év végi vizsgák is alkalmat adnak a szülőkkel való konzultációkra.

2. Írásbeli tájékoztató

A szülők írásos tájékoztatása a tanuló tanulmányaival, szorgalmával összefüggő kérdésekről, eszköze a tájékoztató füzet. Általános tájékoztatást honlapunkon találhatnak.

3. Iskolai rendezvények, bemutatók:

A hangversenyeken, bemutatókon az iskolavezetés rendszeres tájékoztatót ad az iskola helyzetéről, működéséről, eredményeiről.

4. Tanulókkal való együttműködés formái

Az intézmény tanévenként két alkalommal (szeptember-október, illetve február hónap) tanulói fórumot, diákgyűlést szervez, amelyeken az iskolavezetés tájékoztatja a tanulókat a tanév feladatairól, az iskolai házirendről, félévkor a tanulmányi eredményekről. A diákgyűlésen a tanulók öt fő képviselőt választanak. A képviselők lehetőleg minden korosztályt, illetve nagyobb hangszeres tanszakokat, vagy közösséget képviseljenek. A diákképviselők jogosultak véleményt nyilvánítani minden tanulót érintő kérdésben, illetve az iskolavezetésnek kötelező kikérni véleményüket az oktatási törvényben meghatározott témákban, kérdésekben.

5. A pedagógusok együttműködése

Mivel a zeneoktatás egyéni képzési oktatási formában történik, ezért a pedagógusok minden tanulóval egyénileg van módjuk az iskolával, illetve a tanulmányaikkal összefüggő kérdésekben konzultálni, véleményt cserélni.

Az iskolavezetés kötelessége tanulói illetve szülői fórumot összehívni amennyiben a tanulók és szülők nagyobb csoportja (legalább 20%) igényli.

Az iskolavezetés elkötelezett abban, hogy minden információt közérdeklődésre számot tevő eseményt hirdetőtáblán, vagy közvetlen levél formájában közzé tesz.

12. Innováció

12.1 Alapvető feltételrendszer

Az állami költségvetésből élő szervezetek – így az Óbudai Népzenei Alapfokú Művészeti Iskola innovációját is nagyban befolyásolja, hogy az ötlet rendszerré való kidolgozását követően a beruházáshoz elengedhetetlenül szükséges anyagi eszközöket a központi fenntartó szervtől, kapják, nem pedig maguk termelik ki.

12.2. Rövidtávú tervek

Az új épületben való elhelyezés szükségleteinek összeírása, igénylése.

A magas színvonalú oktatás biztosításához elengedhetetlenül szükséges a hangszerbeszerzésekhez és felújításokhoz az anyagi források előteremtése.

A legfontosabb szakkönyvek és pedagógiai tárgyú könyvek, jegyzetek kiválasztása megvétele.

12.3. Hosszútávú tervek

A több önkormányzati és iskolavezetési cikluson átívelő Hosszútávú Fejlesztési Program elsődleges célja a Zeneiskola új épületének megújítása, majd karbantartása,. Olyan épület megvalósítása, amely a XXI. századi követelményeknek megfelel. Szükséges az épület átalakítása, oly módon, hogy kulturális, és oktatási céljainkat megfelelően szolgálni tudja

A hosszú távú tervek természetesen többirányú változáson is keresztülmehetnek, lényeges azonban a fent vázolt feladatok megvitatása, majd (akár egy esetlegesen módosított verzió) egységes elfogadása.

12.4. Továbbképzési tervek

Az iskola– az előírásoknak megfelelő – továbbképzési tervet készít. Kollégáink közül az elmúlt években többen is végeztek felsőfokú tanulmányokat, vagy egyéb akkreditált továbbképzéseket.

Mint ismeretes minden gyakorló pedagógusnak hétévenként kötelező továbbképzésen kell részt vennie.

13. A pedagógiai program és helyi tantervek érvényessége, legitimációs rendje

A Pedagógia Programot 20/2012. (VIII. 31.) rendelet 26. § értelmében a nevelőtestület fogadja el és az intézmény vezetője hagyja jóvá. A Pedagógia Programot nyilvánosságra kell hozni, valamint az iskola honlapján közzé kell tenni (nepzeneiskola.hu).

A tantestületi elfogadás előtt ki kell kérni a diák- és szülői képviselő véleményét.

A Pedagógiai Program és Helyi Tantervek módosításának egyéb indokai lehetnek a nevelés-oktatásban a körülményekben bekövetkező változtatások. A dokumentumok elkészítéséért, felülvizsgálataért és módosításáért az igazgató felelős.

A Pedagógiai Program tartalmi előírásait, célkitűzéseit a tanév eleji diákülésen és szülői fórumon ismertetni kell, valamint az iskola honlapján elektronikusan is nyilvánosságra kell hozni.

Az iskola Pedagógia Programjának része a helyi tanterv, mely

a 2011-ben megjelent TANTERVEK 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet és a 2. melléklet általános része: a ZENEMŰVÉSZETI ÁG-NÉPZENE TANTERV alapján készült. tanterv. (A tanterv általános része mellékelve.)

A helyi tantervek megegyeznek a NÉPZENE tanterv tanszakokra kidolgozott részletes tantervével. A helyi tantervben kiemelt szerepet kap a zeneelmélet oktatása, mivel 2007 óta a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen létrejött a népzene szak, így felvételi követelmény az összhangzattan és más elméleti tárgyak.

Az Óbudai Népzenei Alapfokú Művészeti Iskola az Egyetem hivatalos gyakorló intézménye.

A Pedagógiai Program és Helyi Tantervek jóváhagyása után az igazgató aláírásával hiteles és érvényes.

Budapest, 2013. március 27.

(Kiss Tamás)

igazgató

A Pedagógiai Program átdolgozott és módosított változatát az Óbudai Népzenei Alapfokú Művészetoktatási Iskola tanári közössége 2013. március 27-én tartott nevelőtestületi értekezletén elfogadta.